

Deutsch

Kurmancî

A Ä (ä = ae)

<i>der</i> Abend , Abende	êvar <i>mê</i>
<i>das</i> Abendessen	şiv <i>mê</i>
aber	lê, lê belê
abholen , ich hole ab, holte ab, habe abgeholt	hildan (hilde)
abreißen , ich reiße ab, riss ab, habe abgerissen	jêkirin (jêke / jêbîke)
abschließen , ich schließe ab, schloss ab, habe abgeschlossen	dadan (dade) girtin (bigire)
abtrocknen , ich trockne ab, trocknete ab, habe abgetrocknet	zuwa kirin
acht	heşt <i>nêr</i>
achtzehn	hejdeh <i>nêr</i>
achtzig	heştê <i>nêr</i>
<i>die</i> Adresse , Adressen	navnîşan <i>mê</i>
<i>der</i> Affe , Affen	meymûn <i>nêr/mê</i>
akzeptieren , ich akzeptiere ..., akzeptierte, habe akzeptiert	qebûl kirin
<i>der</i> Alkohol	alqol <i>mê</i>
alle	hemû
allein	bi tenê
alles	her tişt
als	dema ku
als (größer als ...)	ji (ji ... meztir)
alt	1 kevin (tişt), 2 pîr (jin), kal (mêr)
am, an	li ..., bi ...ve
<i>das</i> Amtsgericht , Amtsgerichte	mehkeme <i>nêr</i>
<i>die</i> Ampel , Ampeln	lempe <i>mê</i>
andere, anders	din
ändern , ich ändere, änderte, habe geändert	guhertin (biguhere)

der **Anfang**, Anfänge

anfangen, ich fange an, fing an,
habe angefangen

destpêk *mê*

destpê kirin
(destpê ke / dest bi ... bike)

die **Angst**, Ängste

das **Angebot**, Angebote

anhalten, ich halte an, hielt an,
habe angehalten

anrufen, ich rufe an, rief an,
habe angerufen

tirs *mê*

teklîf *mê*, **pêşniyar** *mê*

sekinîn (bisekine)
rawestin (raweste)

telefon kirin

ankommen, ich komme an, kam an,
bin angekommen

annehmen (denken) ich nehme an,
nahm an, habe angenommen

gihiştin (bigihêje)

guman kirin

anschalten, ich schalte an,
schaltete an, habe angeschaltet

ansehen, ich sehe an, sah an,
habe angesehen

vêxistin (vêxe)

dîtin (binihêre)

anstrengend

die **Antwort**, Antworten

antworten, ich antworte, antwortete,
habe geantwortet

Anzeige (Annonce), Anzeigen

anzeigen, ich zeige ... an, zeigte an,
habe angezeigt

anziehen, ich ziehe an, zog an,
habe angezogen

zehmet, dijwar

bersîv *mê*, **cab** *mê*

bersîv dan

daxûyanî kirin

gilî kirin

li xwe kirin (li xwe bike)

der **Apfel**, Äpfel

der **Apfelsaft**

der **Appetit**

der **April**

die **Arbeit**, Arbeiten

arbeiten, ich arbeite, arbeitete,
habe gearbeitet

sêv *mê*

ava sêvan *mê*

dilçûn *mê*

Nîsan *mê*

xebat *mê*, **kar** *nêr*

xebitîn (bixebite)
kar kirin

arbeitslos	bêxebat, betal
<i>der</i> Ärger	hêrs mê, acizî mê
arm	belengaz, reben
<i>der</i> Arm, Arme	zend nêr, mil nêr
<i>der</i> Ärmel, Ärmel	milik (kinc)
<i>die</i> Art	cûr nêr, awa nêr
<i>der</i> Arzt, Ärzte	bijîşk, textor nêr
<i>die</i> Ärztin, Ärztinnen	bijîşk, textor mê
<i>der</i> Ast, Äste	çiqil nêr
<i>der</i> Asylant, Asylanten	pênaber, xwepêgirtî nêr/mê
<i>der</i> Atem	bîhn mê
<i>die</i> Aubergine	balcanê reş nêr
auch	jî
auf	li ser, ser
<i>die</i> Aufgabe, Aufgaben	kardestî mê
<i>die</i> Aufregung	xwîngermî mê
aufheben, ich hebe ... auf, hob auf, habe aufgehoben	rahiştin
aufpassen, ich passe auf, passte auf, habe aufgepasst	bala xwe dan, hay jê man
aufräumen, ich räume auf, räumte auf, habe aufgeräumt	kom kirin, hilanîn, li hevdan
aufstehen, ich stehe auf, stand auf, bin aufgestanden	1 rabûn, 2 ji xew rabûn
<i>das</i> Auge, Augen	çav nêr
<i>der</i> Augenblick, Augenblicke	deqîqek mê, kelîkek mê
<i>der</i> August	Tebax mê
aus	ji
ausführlich	bi dirêjî
ausfüllen (schreiben)	nivîsîn
<i>der</i> Ausgang, Ausgänge	riya derketinê mê
ausgeben, ich gebe aus, gab aus, habe ausgegeben	serf kirin

ausgießen, ich gieße ... aus,
goss aus, habe ausgegossen

rijandin (birijîne)

auspacken, ich packe aus, packte aus,
habe ausgepackt

vala kirin

der **Ausländer**, Ausländer

biyanî, xêrib *nêr/mê*

ausreichend

têr

die **Aussage**, Aussagen

îfade *mê*, **sergotin**

der **Ausweis**, Ausweise

nasname *mê*

das **Auto**, Autos

tirimbêl, erebe *mê*

die **Autobahn**, Autobahnen

rê *mê*

die **Axt**, Äxte

bivir *nêr*

B

das **Baby**, Babys

şirmij *nêr/mê*

der **Bach**, Bäche

co / cok *mê*

backen, ich backe, buk,
habe gebacken

pahtin (bipêje)
lê xistin

das **Bad**, Bäder

serşok *mê*

sich **baden**, ich bade, badete,
habe gebadet

xwe şuştin (bişo),
ser şuştin

der **Bäcker**, Bäcker

nanpêj *nêr/mê*

die **Bäckerei**, Bäckereien

firne *mê*

der **Bahnhof**, Bahnhöfe

sekingeh *mê*, **îstasyon** *mê*

bald

zû

der **Balkon**, Balkone

berbanik *mê*

der **Ball**, Bälle

gok *mê*

die **Banane**, Bananen

mûz

die **Bank (Geldinstitut)**, Banken

banqe *mê*

<i>die</i> Bank , Bänke	text <i>nêr</i>
<i>der</i> Bauch , Bäuche	zik <i>nêr</i>
bauen , ich baue, baute, habe gebaut	ava kirin (ava bike)
<i>der</i> Bauer , Bauern	cotkar <i>nêr/mê</i>
<i>der</i> Baum , Bäume	dar <i>mê</i>
<i>der</i> Becher , Becher	fincan <i>mê</i>
<i>die</i> Bedeutung , Bedeutungen	mane <i>mê</i>
beenden , ich beende, beendete, habe beendet	xelas kirin, qedandin (biqedîne)
beginnen , ich beginne, begann, habe begonnen	dest pê kirin
<i>der</i> Behälter , Behälter	derdan <i>mê</i>
<i>die</i> Behörde , Behörden	meqam <i>nêr</i>
bei, beim	li ba, li cem
beide	her du
<i>das</i> Bein , Beine	ling <i>nêr, qor</i> <i>mê</i>
<i>das</i> Beispiel , Beispiele	nimûne <i>mê, mesele</i> <i>mê</i>
beißen , ich beiße, biss, habe gebissen	gez kirin
bekommen , ich bekomme, bekam, habe bekommen	standin (bistîne) dest ketin (dest bikeve)
beleidigen , ich beleidige ..., beleidigte, habe beleidigt	xeyidandin (bixeyidîne) dilê yekî şkenandin
bemerken , ich bemerke, bemerkte, habe bemerkt	pê hesîn (bihese)
benutzen , ich benutze, benutzte, habe benutzt	bi kar anîn (bi kar bîne)
<i>der</i> Berg , Berge	çiya <i>nêr</i>
<i>der</i> Beruf , Berufe	pîşe <i>mê</i>
<i>der</i> Besen , Besen	melkis <i>mê</i>
<i>der</i> Besitz , die Besitztümer	hebûn <i>mê, mal</i> <i>nêr</i>
besonders	bi taybetî
besser (gut)	çêtir

bestellen, ich bestelle, bestellte,
habe bestellt

der **Besuch**, Besuche

besuchen, ich besuche, besuchte,
habe besucht

beten

das **Bett**, Betten

bevor

bezahlen

das **Bier**, Biere

das **Bild**, Bilder

billig

ich **bin** (→ sein)

die **Birne**, Birnen

bis

du **bist** (→ sein)

bisschen

bitte

bitten, ich bitte, bat, habe gebeten

blass

das **Blatt**, Blätter

blau

bleiben, ich bleibe, blieb,
bin geblieben

blond

die **Blume**, Blumen

die **Bluse**, Blusen

das **Blut**

böse

das **Bonbon**, Bonbons

das **Boot**, Boote

wesandin (biwesîne)

xwestin (bixwaze)

serdan *mê*

çûn serdan

dua kirin

nivîn *nêr*, **text** *nêr*

berî ku

pere dan (pere bide)

bîre *mê*

wêne *nêr*

erzan

ez ...im (→ *bûn*)

hirmî, karçîn *mê*

heta

tu ...yî (→ *bûn*)

hindik

ji kerema xwe

daxwaz kirin

rengavêtî

pel *nêr*

şîn, lacîwer

man (*bimîne*)

porzer

kulîlk *mê*

blûz, êşlek *mê*

xwîn *mê*

xerab, nebaş

şekirok, zoka şekirê *mê*

gemî *mê*

<i>das</i> Botschaftsgebäude	balyozxane <i>mê</i> , konsolozxane <i>mê</i>
boxen ich boxe, boxte, habe geboxt	bi kulman, hev xistin
brauchen	hewcedar bûn
braun	qehwehî, esmer
<i>die</i> Braut , Bräute	bûk <i>mê</i>
<i>der</i> Bräutigam , Bräutigame	zava <i>nêr</i>
breit	fireh
brennen , es brennt, brannte, hat gebrannt	şewitîn (bişewite)
<i>der</i> Brief , Briefe	name <i>mê</i>
<i>die</i> Brille , Brillen	berçavk <i>mê</i>
bringen , ich bringe, brachte, habe gebracht	anîn (bîne)
<i>das</i> Brot , Brote	nan <i>nêr</i>
<i>das</i> Brötchen , Brötchen	nanik
<i>der</i> Bruder , Brüder	birra <i>nêr</i>
<i>die</i> Brücke , Brücken	pir <i>mê</i>
<i>die</i> Brust ,	sîng <i>mê</i>
<i>die</i> weibliche Brust , Brüste	çiçik <i>mê</i>
<i>das</i> Buch , Bücher	pirtûk, kitêb <i>mê</i>
<i>der</i> Buchstabe , Buchstaben	herf <i>mê</i> , tîp <i>mê</i>
bügeln ich bügele, bügelte, habe gebügelt	ûtî kirin
<i>das</i> Büro , Büros	nivîsxane <i>mê</i>
<i>die</i> Bürste , Bürsten	firçe <i>mê</i>
bunt	rengîn
<i>der</i> Bus , Busse	otobus <i>mê</i>
<i>die</i> Butter	nîvişk <i>nêr</i>

C

das Cafe , Cafes	qehwexane <i>mê</i>
der Cent	Sent
der Chef , Chefs	serek <i>nêr/mê</i>
die Chemie	kimya <i>mê</i>
der Cousin – Cousins,	pismam, kurap <i>nêr</i>
die Cousine – Cousinen	keçap <i>mê</i>
der Christ	Mesihî <i>n</i>

D

da	li vir
das Dach , Dächer	banî <i>nêr</i>
das Dachgeschoss , Dachgeschosse	qata banî <i>mê</i>
die Dame , Damen	sitî <i>mê</i>
damit	1 da ku, 2 bi vê ...
danach	piştre
danken , ich danke, dankte, habe gedankt	sipas kirin
dann	paşê, piştre
darf (dürfen)	dibe ku ... destûr hebûn
darum	lewre, loma
dass	ku
das Datum , Daten	demjimar <i>mê</i>
dauern , es dauert (lange), dauerte, hat gedauert	(dirêj) kişandin (bikişîne)
der Daumen , Daumen	tîlîya berane <i>mê</i>
die Decke , Decken	lihêf <i>mê</i>

dein , deine, deiner...	ya/yê te
dem, den	vê / vî
denken , ich denke, dachte, habe gedacht	fikirîn (bifikire) guman kirin
denn	çimkî
derjenige, der	yê ku
deutlich	zelal
deutsch	Elmanî
<i>der</i> Deutschkurs , Deutschkurse	dersa Elmanî <i>mê</i>
Deutschland	Elmanya <i>mê</i>
<i>der</i> Dezember	Kanûn, Berfanbar <i>mê</i>
<i>der</i> Dialekt , Dialekte	zarav <i>nêr</i>
dich (für dich)	te (ji bo te)
dicht	teng, tengav
<i>der</i> Dichter , Dichter	çîrokvan <i>n</i>
dick	stûr, qelew
die	ya ku, geljimar: yên ku
<i>der</i> Dieb , Diebe	diz <i>n</i>
<i>das</i> Ding , Dinge	tişt <i>nêr</i>
<i>der</i> Dienstag	Sêşem <i>mê</i>
dies , diese, dieser	ev
dir (ich gebe dir...)	te (ez didim te)
direkt	raste rast
<i>der</i> Direktor , Direktoren	karbidest <i>n</i>
doch	belê
<i>der</i> Donnerstag	Pêncşem <i>mê</i>
<i>das</i> Dorf , Dörfer	gund <i>nêr</i>
dort	wir, wê derê
dreckig	gemar, qirêj
drehen , ich drehe ..., drehte, habe gedreht	zivirîn / -andin (bizivire) gerandin (bigerîne)
drei	sê, sisê <i>nêr</i>

dreißig

sî nêr

dreizehn

sêzdeh nêr

drücken, ich drücke, drückte,
habe gedrückt

guvaştin (biguvêşe)

du

tu

dürfen, ich darf, durfte, habe gedurft

destûr heyîn

dumm

bêmeşî, dîn

dunkel

tarî

dünn

zirav, tenik

durch

dî ... re

durcheinander

tev li hev

durstig

tî

die **Dusche**

serşok mê

E

echt

rastîn, asîl

die **Ecke**, Ecken

quncik mê, kuj mê

egal

ferq tune, ne girîng

die **Ehe**, Ehen

zewac mê, şokirin mê

die **Ehre**, Ehren

paye mê, siyanet mê

ehrlich

dirist

das **Ei**, Eier

hêk mê

der **Eid**, Eide

sond mê

eilig

bi lez

der **Eimer**, Eimer

satil mê

ein, eine, einer

yek mê

einfach

hêsan

einige

hin, çend

einzig

yê/ya tenê

<i>der</i> Eingang , Eingänge	dergeh <i>mê</i>
<i>die</i> Einladung , Einladungen	vexwendin <i>mê</i>
einmal	carek <i>mê</i>
einpacken , ich packe ein, packte ein, habe eingepackt	pêçan (bipêçe)
eins , <i>die Eins</i>	yek <i>mê</i>
einsteigen , ich steige ein, stieg ein, bin eingestiegen	siwar bûn (siwar bibe)
<i>das</i> Eis	qerusek <i>mê</i>
<i>das</i> Eisen	hesin <i>nêr</i>
<i>der</i> Elefant , Elefanten	fil <i>nêr/mê</i>
elf	yazdeh <i>nêr</i>
Eltern (<i>geljimar</i>)	dêûbav
<i>das</i> Ende , Enden	dawî <i>mê</i> , xilasbûn <i>mê</i>
enden , es endet, endete, hat geendet	hatin dawî (bê dawî)
eng	teng
entbinden , ich entbinde, habe entbunden	zan (bizê) anîn dinê (bîne dinê)
<i>die</i> Ente , Enten	ordek / werdek <i>mê</i>
entkommen , ich entkomme, entkam, bin entkommen	ji ... derketin (jê derkeve)
<i>der</i> Entschluss , Entschlüsse	biryar <i>mê</i>
entschuldigen ich entschuldige, entschuldigte, habe entschuldigt	bexşîn (bibexşîne) lê borîn (lê bibore)
entweder ... oder	an ... an jî
er, sie, es, jene/r, sie (Mehrzahl)	ew
<i>die</i> Erde	dinya <i>mê</i> , erd <i>nêr</i>
<i>das</i> Erdgeschoss , Erdgeschosse	qata erdê <i>mê</i>
<i>der</i> Erfolg , Erfolge	serketin <i>mê</i>
<i>das</i> Ergebnis , Ergebnisse	dawî <i>mê</i>
erinnern , ich erinnere mich ..., erinnerte mich, habe mich erinnert	anîn bîra xwe (bîr bîne) hatin bîr (bê bîra ...)

sich **erkälten** ich erkälte *mich*,
erkältete *mich*, habe *mich* erkältet

serma girtin
(serma bigire)

erkennen, ich erkenne, erkannte,
habe erkannt

nas kirin

erklären, ich erkläre, erklärte,
habe erklärt

şîrove kirin

erlauben, ich erlaube, erlaubte,
habe erlaubt

destûr dan

die **Erlaubnis**

destûr mê

erst, zu erst

berî her tiştî

erste

pêşî / pêşin

erstaunt (sein)

ecêbmayî / şaş (man)

erzählen, ich erzähle, erzählte,
habe erzählt

gotin (bêje)

erziehen

perwerde kirin

es

ew

essen, ich esse, aß, habe gegessen

xwarin (bixwe)

das **Essen**

xwarin mê

etwas

hindik

euch, (für euch)

we (ji we re)

die **Eule**, Eulen

bûm nêr/mê

Europa

Ewropa mê

F

die **Fabrik**, Fabriken

kargeh mê

der **Faden**, Faden

ben, benik nêr

fahren, ich fahre, fuhr, bin gefahren

ajotin (bajo)

das **Fahrrad**, Fahrräder

bîsiklet mê

die **Fahrt**, Fahrten

çûyîn mê

fallen, ich falle, fiel, bin gefallen

ketin (bikeve)

falsch	şaş, xelet, çewt
<i>die</i> Familie , Familien	malbat <i>mê</i>
<i>die</i> Farbe , Farben	reng <i>nêr</i>
fast	nêzikî, kê m û zêde
faul	teral, cangiran
<i>der</i> Februar	Sibat <i>mê</i>
<i>die</i> Feder , Federn	perik, pirtik <i>nêr</i>
fegen , ich fege ... aus, fegte aus, habe ausgefegt	maliştin (bimale)
fehlen , ich fehle, fehlte, habe gefehlt	kê m bûn
<i>der</i> Fehler , Fehler	şaşî <i>mê</i> , çewtî <i>mê</i>
feiern , ich feiere, feierte, habe gefeiert	cejn kirin
<i>die</i> Feige , Feigen	hêjîr <i>mê</i>
fein (klein)	hûr
<i>der</i> Feind , Feinde	dijmin, neyar <i>nêr/mê</i>
<i>das</i> Feld , Felder	zevî <i>nêr</i>
<i>das</i> Fenster , Fenster	pencere <i>mê</i>
<i>die</i> Ferien	betlane <i>mê</i>
<i>der</i> Fernseher , Fernseher	televîzyon <i>mê</i>
fertig	1 hazir, 2 xilas bûn
fest	hişk
<i>das</i> Fest , Feste	cejn <i>mê</i>
fett	dohn, adan
<i>das</i> Fett , Fette	rûn, dohn <i>nêr</i>
fettleibig	qelew, kok
feucht	hêwî
<i>das</i> Feuer , Feuer	agir <i>nêr</i>
<i>das</i> Fieber	ta <i>mê</i>
<i>der</i> Film , Filme	filîm <i>mê</i>
finden , ich finde, fand, habe gefunden	dîtîn (bibîne)
<i>der</i> Finger , Finger	tilî <i>mê</i>
<i>die</i> Firma , Firmen	kargeh <i>mê</i> , firma <i>mê</i>

der Fisch , Fische	masî <i>nêr/mê</i>
flach	pahn, rast
die Flamme , Flammen	gûrî <i>mê</i> , pêt <i>mê</i>
die Flasche , Flaschen	şûşe <i>mê</i>
das Fleisch	goşt <i>nêr</i>
fleißig	jêhatî
die Fliege , Fliegen	mêş <i>mê</i>
fliegen , ich fliege, flog, bin geflogen	firîn (bifire)
fliehen , ich fliehe, floh, bin geflohen	revîn (bireve), bazdan
fließen , es fließt, floss, ist geflossen	herikîn (biherike)
die Flöte , Flöten	bilûr <i>mê</i>
der Flüchtling , Flüchtlinge	penaber, xwegirtî <i>nêr/mê</i>
der Flug , Flüge	cûyîna bi firokê <i>mê</i>
das Flugzeug , Flugzeuge	balafir <i>mê</i> , firok <i>mê</i>
der Flur , Flure	berderî <i>mê</i> , sifik <i>mê</i>
der Fluss , Flüsse	çem <i>mê</i>
die Folter , Folterungen	êşkence <i>mê</i> , cefa <i>mê</i>
die Form , Formen	şikil <i>nêr</i>
das Foto , Fotos	foto, wêne <i>nêr</i>
der Fotograf , Fotografen	wênegir <i>nêr/mê</i>
fotografieren , ich fotografiere, fotografierte, habe fotografiert	foto kişandin
fragen , ich frage, fragte, habe gefragt	pirsîn (bipirse)
die Frage , Fragen	pirs <i>mê</i>
die Frau , Frauen	jin <i>mê</i> , pîrek <i>mê</i>
frei	1 azad, serbest, 2 vala
der Freitag	Înî <i>mê</i>
fremd	xerîb, biyanî
<i>sich freuen</i> , ich freue <i>mich</i> , freute <i>mich</i> , habe <i>mich</i> gefreut	kefxweş / şa bûn ,
der Freund , Freunde	dost, heval <i>nêr/mê</i>
freundlich	rûgeş, zimanxweş

<i>der</i> Frieden	aştî mê, lihevhatin mê
frieren , ich friere, fror, habe gefroren	qerimîn (biqerime)
froh	şa, dilşa,
<i>der</i> Frisör , Frisöre	berber nêr/mê
früh	zû, sibehî zû
früher	(dema) berê
<i>der</i> Frühling , <i>das</i> Frühjahr	bihar mê
<i>das</i> Frühstück	taştê mê
frühstücken , ich frühstücke, frühstückte, habe gefrühstückt	taştê xwarin
fühlen , ich fühle, fühlte, habe gefühlt	pê hesîn (bi ... bihese)
führen , ich führe, führte, habe geführt	rêberî / şivantî kirin
<i>der</i> Führerschein , Führerscheine	lîsans mê, destûra / kaxezê ajotinê mê
fünf	pênc nêr
fünfzehn	panzdeh nêr
fünfzig	pêncî nêr
für	ji bo...
<i>die</i> Furcht	tirs mê
<i>der</i> Fuß , FüÙe	pê mê, ling nêr
<i>der</i> Fußball , Fußballle	fûtbol mê
<i>der</i> Fußboden , Fußböden	raxer mê, cihê piyan nêr

G

<i>die</i> Gabel , Gabeln	çetel nêr
<i>die</i> Gans , Gänse	qaz nêr/mê
ganz (nicht kaputt)	ne şkestiye
gar nichts	tu tişt
<i>die</i> Gardine , Gardinen	perde mê

<i>der</i> Garten , Garten	bexçe <i>mê</i>
<i>das</i> Gas , Gase	gaz <i>mê</i>
<i>der</i> Gast , Gäste	mêvan <i>nêr/mê</i>
<i>das</i> Gebäude , Gebäude	avahî <i>mê</i> , xanî <i>mê</i>
geben , ich gebe, gab, habe gegeben	dan (<i>bide</i>)
geboren sein	ji dayîk bûn, hatin dinê
<i>der</i> Geburtstag , Geburtstage	rojbyûîn <i>mê</i>
<i>das</i> Gefängnis , Gefängnisse	girtîgeh <i>mê</i> , heps <i>mê</i>
<i>die</i> Gefahr , Gefahren	xeter <i>mê</i>
gefallen es gefällt.., gefiel, hat ..gefallen	li xweşê ... çûn
gegen	dijî, dijber
<i>die</i> Gegend , Gegenden	herêm <i>mê</i>
gegenüber	li hember, pêşber
gehen , ich gehe, ging, bin gegangen	herin (<i>here</i>), çûn (<i>biçe</i>)
<i>das</i> Gehirn , Gehirne	mejî <i>nêr</i>
<i>die</i> Geige , Geigen	keman <i>mê</i>
gelb	zer
<i>das</i> Geld , Gelder	pere <i>nêr</i>
<i>das</i> Gemüse	şînayî <i>mê</i>
genau	rast
genug	bes, têr
gerade, geradeaus	rast, rasterast
<i>das</i> Gericht , Gerichte	dadgeh <i>mê</i> , mehkeme <i>nêr</i>
gern haben	jê hezkirin (<i>ji ... hez bike</i>)
<i>der</i> Geruch , Gerüche	bîhn <i>mê</i>
<i>das</i> Geschäft , Geschäfte	dikan <i>mê</i>
<i>das</i> Geschenk , Geschenke	diyarî <i>mê</i> , xelat <i>mê</i>
<i>die</i> Geschichte , Geschichten	çîrok <i>mê</i>
<i>die</i> Geschichte (<i>historisch</i>)	dîrok <i>mê</i>
geschieden	jin / mêt berdane (<i>berde</i>)
<i>das</i> Geschirr	firax <i>nêr</i>

<i>das</i> Gesicht , Gesichter	rû nêr
<i>das</i> Gespräch , Gespräche	axaftin mê
gestern	do / duh
gesund	saxlem, selamet
<i>die</i> Gesundheit	saxlemî mê, saxîti mê
<i>das</i> Getränk , Getränke	vexwarin mê
<i>das</i> Gewicht , Gewichte	giranî mê
gewinnen , ich gewinne, gewann, habe gewonnen	ser ketin
<i>das</i> Gewissen	wicdan mê
<i>das</i> Gewitter , Gewitter	birûsk û xurxura ewran
gießen , ich gieße, goss, habe gegossen	rijandin (bireşîne) av dan
<i>das</i> Gift , Gifte	jahr mê
giftig	jahr
<i>das</i> Glas , Gläser	cam mê, qede mê
glauben , ich glaube, glaubte, habe geglaubt	bawer kirin
gläubig	bawermend
gleich	wekhev
<i>die</i> Glocke , Glocken	zengil mê
<i>das</i> Glück	bextewarî
glücklich	bextewar, dilxweş
<i>das</i> Gold	zêr
<i>der</i> Gott , Götter	Xwedê nêr
<i>das</i> Gramm	gram / xiram mê
<i>der</i> Granatapfel , Granatäpfel	hinar nêr
<i>das</i> Gras , Gräser	giya mê
gratulieren , ich gratuliere, gratulierte, habe gratuliert	pîroz kirin
grau	gewr
<i>die</i> Grenze , Grenzen	sinor nêr
groß	mezin

grün

die **Grundschule**, Grundschulen

kesk, heşîn

dibistan *mê*

der **Gruß**, Grüße

silav *mê*

grüßen, ich grüße, grüßte,
habe begrüßt

silav kirin

die **Gruppe**, Gruppen

kom *mê*

der **Gürtel**, Gürtel

qayîş *mê*

die **Gurke**, Gurken

xiyar *nêr*

gut

baş

H

das **Haar**, Haare, 2 einzelnes Haar

1 por *nêr*, **2 mû** *nêr*

haben, ich habe, hatte, habe gehabt

hebûn (hebe)

der **Hafen**, Häfen

bender *mê*

der **Hahn**, Hähne

dîk *nêr*

halb

nîv

der **Hals**, Hälse

stû *nêr*

halten, ich halte, hielt, habe gehalten

girtin (bigire)

die **Haltestelle**, Haltestellen

rawestek *mê*

der **Hammer**, Hämmer

çakûç *nêr*

die **Hand**, Hände

dest *nêr*

das **Handtuch**, Handtücher

xewlî *mê*

hart

hişk

der **Hase**, Hasen

kêvroşk *nêr/mê*

hässlich

kirêt

die **Hauptstadt**, Hauptstädte

paytext *nêr*

das **Haus**, Häuser

xanî *mê*, **mal** *mê*

die **Haut**, Häute

çerm *mê*

heben ich hebe, hob, habe gehoben	rakirin (rake) bilind kirin
<i>das</i> Heft , Hefte	defter <i>mê</i>
heftig	hêzdar, qayîm
heilen , 1 es heilt, heilte, war geheilt, 2 ich heile, heilte, habe geheilt	1 qenc bûn, 2 qenc kirin
<i>die</i> Heimat	welat <i>nêr</i>
heiraten	jin anîn, mêt kirin
heiß	germ, kelegerm
heißen , 1 ich heiße / mein Name ist ..., 2 das heißt / das bedeutet ...	1 nave min ... e, 2 mana vê ...
helfen , ich helfe, half, habe geholfen	alîkarî kirin
hell	rengê vekirî
<i>das</i> Hemd , Hemden	kiras <i>nêr, gomlek</i> <i>mê</i>
<i>der</i> Herbst	payîz <i>mê</i>
<i>der</i> Herd , Herde	firne <i>mê</i>
<i>der</i> Herr , Herren	camêr <i>nêr</i>
herstellen , ich stelle her, stellte her, habe hergestellt	çêkirin (çêbike)
herum	li dor, hawirdor
herunter	jêr
<i>das</i> Herz , Herzen	dil <i>nêr</i>
heute	îro
hier	li vê derê, li vir
<i>die</i> Hilfe , Hilfen	alîkarî <i>mê</i>
<i>der</i> Himmel	ezman <i>mê</i>
hinaus	derve
hinten, hinter	li pişt
<i>der</i> Hirte , Hirten	şivan <i>nêr/mê</i>
<i>die</i> Hitze	germahî <i>mê</i>
hoch	bilind
hochheben , ich hebe ... hoch, hob hoch, habe hochgehoben	rakirin (rake)

<i>die</i> Hochzeit , Hochzeiten	dawet <i>mê</i>
hoffen , ich hoffe, hoffte, habe gehofft	hêvî kirin (hêvî bike)
höflich	nazik
hören , ich höre, hörte, habe gehört	bihîstin (bibihîze)
holen , ich hole, holte, habe geholt	anîn (bîne)
<i>das</i> Holz , Hölzer	dar <i>nêr</i>
<i>der</i> Honig	hingiv <i>nêr</i>
<i>die</i> Hose , Hosen	şal <i>nêr</i> , pantor <i>nêr</i>
<i>das</i> Hotel , Hotels	mêvanxane <i>mê</i>
<i>das</i> Huhn , Hühner	mirişk <i>mê</i>
<i>der</i> Hund , Hunde	kûçik , se <i>nêr/mê</i>
hundert	sed <i>nêr</i>
<i>der</i> Hunger	birçîbûn <i>mê</i>
husten , ich huste, hustete, habe gehustet	kuxîn (bikuxe)
<i>der</i> Hustensaft , Hustensäfte	dermanê kuxikê
<i>der</i> Hut , Hüte	kum <i>nêr</i>

I

ich	ez
<i>die</i> Idee , Ideen	fikir <i>mê</i>
<i>der</i> Igel , Igel	jîjû <i>nêr/mê</i>
ihm, ihn	wî
ihnen	wan
ihr	wê (yekjimar), wê (geljimar)
im, in	li, di ... de
immer	her dem, tim
<i>die</i> Information , Informationen	agahdarî <i>mê</i>
innen, im Inneren	hundir <i>mê</i>

die **Insel**, Inseln

girav *mê*

insgesamt

bi tevahî

intelligent

ronakbîr, aqilmend

interessant

balkêş

inzwischen

li vê navê

er/sie/es **ist** (→ sein)

ew ... e / ... ye (→ bûn)

J

ja

belê, erê

die **Jacke**, Jacken

jakêt *mê*

das **Jahr**, Jahre

sal *mê*

die **Jahreszeit**, Jahreszeiten

demsal *mê*

der **Januar**

Çile *nêr*

jede, jeder, jedes

her

jemand

kesek

jetzt

niha

der **Joghurt**

mast *nêr*

die **Jugend**

ciwanî *mê*

der **Juli**

Tirmeh *mê*

jung

ciwan

der **Junge**, Jungen

kur *nêr*, **law** *nêr*

der **Juni**

Heziran *mê*

K

der **Käfer**, Käfer

kêzik *mê*

der **Kaffee**

qehwe *mê*

der **Kakao**

kekew *mê*

der **Kalender**, Kalender

salname *mê*

kalt*die* **Kälte***das* **Kamel**, Kamele*der* **Kamm**, Kämmе*sich* **kämmen**, ich kämme ..., kämmte,
habe gekämmt**kann (können)***die* **Kanne**, Kannen**kaputt***die* **Karte**, Karten*die* **Kartoffel**, Kartoffeln*der* **Käse***die* **Kasse**, Kassen*die* **Katze**, Katzen**kaufen**, ich kaufe, kaufte, habe gekauft**kein**, keine*der* **Keks**, Kekse*der* **Keller**, Keller*der* **Kellner**, Kellner**kennen**, ich kenne, kannte,
habe gekannt*die* **Kerze**, Kerzen*die* **Kette**, Ketten*das* **Kilo**, Kilo, das **Kilogramm***der* **Kilometer**, Kilometer*das* **Kind**, Kinder*der* **Kinderwagen**, Kinderwagen*das* **Kinderzimmer**, Kinderzimmer*das* **Kino**, Kinos*die* **Kirche**, Kirchen*die* **Kirsche**, Kirschen*das* **Kissen**, Kissen*die* **Kiste**, Kisten**sar****sarbûn** *mê*, **serma** *mê***deve** *nêr/mê***şe** *nêr***şe kirin****karîn, kanîn****tas** *mê*, **piyan** *mê***şkestî, xerabûyî****qart** *mê***kartol** *mê*, **patata** *mê***penîr** *nêr***kasa peran** *mê***pisîk, kitik** *nêr/mê***kirrîn** (bikirre)**tune****baqîsmat** *mê***binbanik** *mê*, **binê xanî****garson** *nêr***nas kirin** (nas bike)**mûm** *mê*, **find** *mê***zincîr** *mê***kîlo / kîlogram** *mê***kîlometre** *mê***zarok** *nêr/mê***erebeya zarokan** *mê***oda zarokan** *mê***sînema** *mê***dêr** *mê***gilyaz / kilas** *mê***balgîh / balîf** *mê***sindoq** *mê*, **qutî** *mê*

<i>der</i> Kleber, Kleber	zemq <i>mê</i>
kleben , ich klebe, klebte, habe geklebt	zeliqandin (bizeliqe)
<i>das</i> Kleid, Kleider	kiras <i>nêr</i> , fïstan <i>nêr</i>
<i>die</i> Kleidung	cil <i>nêr</i>
klein	biçûk
<i>das</i> Klima, Klimas	hewa <i>mê</i>
<i>das</i> Knie, Knie	çok <i>mê</i>
<i>der</i> Knoblauch , die Knoblauchzehen	sîr <i>mê</i>
<i>der</i> Knochen, Knochen	hestî <i>nêr</i>
<i>der</i> Knopf, Knöpfe	qumçik <i>mê</i> , bişkok <i>mê</i>
<i>der</i> Koch, Köche	xwarinpêj <i>nêr</i>
kochen , ich koche, kochte, habe gekocht	kelandin (bikelîne)
können , ich kann, konnte, habe gekonnt	karîn / kanîn (bikare)
<i>der</i> Koffer, Koffer	bahol <i>nêr</i>
<i>der</i> Kollege, Kollegen	hevkar <i>nêr</i>
kommen , ich komme, kam, bin gekommen	hatin (bê)
<i>das</i> Konto, die Konten,	hesabê banqê <i>nêr</i>
<i>der</i> Kopf, Köpfe	serî <i>nêr</i>
<i>die</i> Kopfbedeckung (Männer)	kefî / kofi <i>nêr</i>
<i>der</i> Kopfschmerz Kopfschmerzen	serêş <i>mê</i>
<i>das</i> Kopftuch, Kopftücher	laçik <i>mê</i>
<i>der</i> Koran	Quran <i>mê</i>
<i>der</i> Korb, Körbe	melkeb <i>mê</i>
<i>der</i> Körper, Körper	laş <i>nêr</i> , beden <i>mê</i>
kosten , ich koste das Essen, kostete, habe gekostet	tam kirin (tam bike)
<i>die</i> Kosten	biha <i>mê</i>
<i>die</i> Kraft, Kräfte	hêz <i>mê</i>
krank	nexweş, nesax
<i>das</i> Krankenhaus, Krankenhäuser	nexweşxane <i>mê</i>

<i>die</i> Krankheit , Krankheiten	nexweşî <i>mê</i>
<i>die</i> Krankenschwester , -schwestern	hemşîre <i>mê</i>
<i>die</i> Krawatte , Krawatten	qerewat <i>mê</i>
<i>das</i> Kreuz , Kreuze	xaç <i>nêr</i>
<i>die</i> Kreuzung , Kreuzungen	çarriyan <i>mê</i>
<i>der</i> Krieg , Kriege	şer <i>nêr</i> , ceng <i>mê</i> ,
kriegen (bekommen), ich kriege, kriegte, habe gekriegt	standin (bistîne) bi dest xistin
<i>die</i> Küche , Küchen	medbex <i>mê</i>
<i>der</i> Kuchen , Kuchen	baqîsmat <i>mê</i>
<i>die</i> Kuh , Kühe	çêlek <i>mê</i>
<i>der</i> Kühlschrank , Kühlschränke	bûzdolab <i>mê</i>
<i>der</i> Kürbis , Kürbisse	kundir <i>nêr</i>
<i>der</i> Kummer	xem <i>mê</i> , derd <i>nêr</i>
<i>die</i> Kunst , Künste	huner <i>nêr</i>
<i>der</i> Kurde , Kurden	Kurd <i>nêr</i>
<i>das</i> Kurdisch	Kurdî <i>mê</i>
<i>das</i> Kurmandschi	Kurmancî <i>mê</i>
<i>der</i> Kurs , Kurse	ders <i>mê</i>
<i>die</i> Kurve , Kurven	zivironek <i>mê</i>
kurz	kin, kurt
<i>der</i> Kuss , Küsse	maç <i>mê</i> , ramûsan <i>mê</i>
küssen	maç kirin, ramûsan (ramûse)

L

lachen , ich lache, lachte, habe gelacht	kenîn (bikene)
<i>der</i> Laden , Läden	dikan <i>mê</i>
<i>die</i> Lage , Lagen, (lokal)	bergeh <i>mê</i>
<i>die</i> Lage / Situation ,	hal <i>nêr</i> , rewş <i>mê</i>
<i>das</i> Lamm , Lämmer	berx <i>nêr</i>

<i>die</i> Lampe , Lampen	lampe <i>mê</i> , çira <i>mê</i>
<i>das</i> Land , 1 Länder, 2 Ländereien	1 welat <i>nêr</i> , 2 erd <i>nêr</i>
lang	dirêj
lange (seit langem)	ji zû ve
langsam	hêdî / hêdîka
<i>der</i> Lärm	deng <i>nêr</i>
lassen , ich lasse, ließ, habe gelassen	hiştin (<i>bihêle</i>)
<i>der</i> Lauch	pirase <i>mê</i>
laufen , ich laufe, lief, bin gelaufen	bi rê ve çûn (<i>rê ve here</i>)
laut	dengê bilind
leben , ich lebe, lebte, habe gelebt	jiyîn (<i>bijî</i>)
<i>das</i> Leben , Leben	jiyan <i>mê</i>
<i>die</i> Lebensmittel	zad <i>nêr</i>
lecker	xweş, bi tam
leer	vala
legen , ich lege, legte, habe gelegt	danîn (<i>dîne / deyne</i>)
lehren , ich lehre, lehrte, habe gelehrt	hîn kirin (<i>hîn bike</i>)
<i>der</i> Lehrer , Lehrer	mamoste, dersdar <i>nêr/mê</i>
leicht	sivik, hêsanî
leiden , ich leide, litt, habe gelitten	êş kişandin
leise	bêdeng, bêpejn
<i>die</i> Leiter , Leitern	sêlim <i>mê</i>
<i>der</i> Leiter, die Leiterin , Leiter, -innen	serok <i>nêr/mê</i>
<i>die</i> Lektion , Lektionen	ders <i>mê</i>
lernen , ich lerne, lernte, habe gelernt	hîn bûn, elimîn, fêrbûn
lesen , ich lese, las, habe gelesen	xwendin (<i>bixwîne</i>)
letzte, letzter	dawî, paşî
leuchtend	birîqîn, şewqdar
Leute (<i>geljimar</i>)	cimet <i>mê</i>
<i>das</i> Lexikon , Lexika	ferheng <i>mê</i>
<i>das</i> Licht , Lichter	ronahî <i>mê</i>
lieb	delal

<i>die</i> Liebe	hezkirin <i>mê, evîn</i> <i>mê</i>
lieben , ich liebe, liebte, habe geliebt	ji ... hez kirin (<i>jê hez bike</i>)
<i>das</i> Lied , Lieder	stran <i>mê</i>
liegen , ich liege, lag, habe gelegen	dirêj kirin
lila	binefşî
<i>das</i> Lineal , Lineale	cetwel , rastkêş <i>mê</i>
<i>die</i> Linie , Linien	xîzik <i>mê</i> , xet <i>mê</i>
links	çep
<i>die</i> Lippe , Lippen	lêv <i>mê</i>
<i>der</i> Liter , Liter	lître <i>mê</i>
<i>das</i> Loch , Löcher	qul <i>mê</i>
locker	sist , ne jidiyayî
<i>der</i> Löffel , Löffel	kevçî <i>nêr</i>
<i>der</i> Löwe , Löwen	şêr <i>nêr</i>
<i>der</i> Lohn , Löhne	meaş <i>mê</i> , heftanî <i>mê</i>
loslassen , ich lasse los, ließ los, habe losgelassen	berdan (<i>berde</i>)
<i>die</i> Luft , Lüfte	hewa <i>mê</i> , ba <i>nêr</i>
lustig	kêfxweş

M

machen , ich mache, machte, habe gemacht	kirin (<i>bike</i>)
<i>das</i> Mädchen Mädchen	keç <i>mê</i>
<i>der</i> Mai	Gulan <i>mê</i>
mal, ein mal	car , carek <i>mê</i>
malen , ich male, malte, habe gemalt	resim çêkirin (<i>çêke</i>)
<i>die</i> Mama , Mamas	dê , dayîk <i>mê</i>
man	mirov <i>nêr</i>
manche	hin

manchmal	carna
<i>der</i> Mann , Männer	mêr, zilam <i>nêr</i>
männlich	nêr
<i>der</i> Mantel , Mäntel	palto <i>nêr</i>
<i>der</i> Markt , Märkte	bazar <i>mê</i>
<i>die</i> Marmelade	rîçal <i>nêr</i>
<i>der</i> März	Adar <i>mê</i>
<i>die</i> Maschine , Maschinen	mekîne <i>mê</i>
<i>der</i> Matsch	herrî <i>mê</i>
<i>die</i> Mauer , Mauern	dîwar <i>nêr</i>
<i>die</i> Maus , Mäuse	mişk <i>nêr/mê</i>
<i>die</i> Medizin , Medizin	derman <i>mê</i>
<i>das</i> Meer , Meere	derya <i>mê</i> , behr <i>mê</i>
mehr	bêtir
mein , meine/r/s	ya/ye min, ya/ye ... xwe
meinen , ich meine, meinte, habe gemeint	fikirîn (bifikire) guman kirin
<i>die</i> Meinung , Meinungen	dîtin <i>mê</i> , fikir <i>mê</i>
meistens	bêtir caran
<i>der</i> Mensch , Menschen	mirov <i>nêr</i>
merken , ich merke, merkte, habe gemerkt	anîn bîr (bîr bîne)
messen , ich messe, maß, habe gemessen	pîvan (bipîve)
<i>das</i> Messer , Messer	kêr <i>mê</i>
<i>das</i> Metall , Metalle	metal <i>mê</i>
<i>der</i> Meter , Meter	metre <i>mê</i>
mich	min / xwe
<i>die</i> Miete , Mieten	kirê <i>mê</i>
<i>die</i> Milch	şîr <i>nêr</i>
<i>die</i> Million , Millionen	milyon <i>nêr</i>
mindestens	bi kêmahî
<i>das</i> Mineralwasser	ava kaniyê <i>mê</i>

die **Minute**, Minuten

deqîqe *mê*

mir

min (xwe)

mit

bi, bi ... re

mitbringen, ich bringe mit, brachte mit,
habe mitgebracht

anîn (*bîne*)

das **Mitglied**, Mitglieder

endam *nêr/mê*

mitnehmen, ich nehme mit, nahm mit,
habe mitgenommen

birin (*bibe*)

der **Mittag**, Mittage

nîvro *nêr*

das **Mittagessen**

firavîn *mê*

die **Mitte**

navend *mê, nêv* *mê*

der **Mittwoch**

Çarşem *mê*

möchten

xwestin (*bixwaze*)

modern

nûderketî

möglich

çêdibe, dikare çêbe

der **Moment**, Momente

kêlî *mê, gav* *mê*

der **Monat**, Monate

meh *mê, heyv* *mê*

der **Mond**, Monde

heyv *mê*

der **Montag**

Duşem *mê*

der **Mord**, Morde

mêrkujî *mê*

der **Morgen**, Morgen

sibeh *mê*

morgens

sibe

der **Motor**, Motoren

motor *mê*

müde

westiyayî

der **Mund**, Mänder

dev *nêr*

die **Musik**

muzîk *mê*

müssen, ich muss, musste,
habe gemusst

divê ku ..., mecbûr ku
...

der **Mut**

mêranî *mê*

die **Mutter**, Mütter

dê *mê, dayîk* *mê*

M

nach	piştre, paşê
<i>der</i> Nachbar , Nachbarn	cîran <i>nêr/mê</i>
<i>der</i> Nachmittag , Nachmittage	piştînvro <i>nêr</i>
<i>die</i> Nachricht , Nachrichten	nûçe <i>mê</i> , xeber <i>mê</i>
<i>die</i> Nacht , Nächte	şev <i>mê</i>
nächste	1 ... din, 2 ya/yê ku bê
<i>die</i> Nadel , Nadeln	derzî <i>mê</i>
<i>der</i> Nagel , Nägel	bizmar
nah	nêzik
nähen	dirûtin (<i>bidirû</i>)
<i>der</i> Name , Namen	nav <i>nêr</i>
<i>die</i> Nase , Nasen	bêvil <i>mê</i> , kepî <i>nêr</i>
nass	şil
<i>die</i> Natur	xwerist <i>mê</i> , xweheyî <i>mê</i>
natürlich	xwerist
neben	li teniştê <i>mê</i> , li rex <i>nêr</i>
nehmen , ich nehme, nahm, habe genommen	standin (<i>bistîne</i>) girtin (<i>bigire</i>)
nein	na
<i>der</i> Neffe , Neffen	brazî / xwarziyê ... <i>nêr</i>
<i>das</i> Nest , Nester	hêlîn <i>mê</i>
nett	peyvxeş, şîrîn
neu	nû
neugierig	meraq
neun	neh <i>nêr</i>
neunzig	nod <i>nêr</i>
nicht	ne
<i>die</i> Nichte , Nichten	brazî / xwarziya... <i>mê</i>
nichts	tu tişt
nie	tu caran
niemand	tu kes

noch	hê
<i>der</i> Norden	bakûr <i>mê</i>
<i>die</i> Not , Nöte	belengazî <i>mê</i>
nötig	hewce , divê
<i>der</i> November	Teşrîn , Çiriya Paşîn <i>mê</i>
<i>die</i> Nudel , Nudeln	makarna <i>mê</i>
<i>die</i> Null , Nullen	sifir <i>mê</i>
<i>die</i> Nummer , Nummern	hejmar <i>mê</i> , numre <i>mê</i>
nun	niha
nur	tenê

O Ö (ö = oe)

ob	ma, ku
oben	jor, banî
<i>das</i> Obst	fêkî <i>geljimar</i>
obwohl	bi ser ku
oder	yan / an
<i>der</i> Ofen , Öfen	sobe <i>mê</i>
offen	vekirî
öffnen , ich öffne, öffnete, habe geöffnet	vekirin (veke)
oft , öfter	pirr / gelek caran
ohne (etwas)	bê (filantişt)
<i>das</i> Ohr , Ohren	guh <i>nêr</i>
<i>der</i> Ohrring , Ohrringe	guhar <i>mê</i>
<i>der</i> Oktober	Çirî <i>mê</i> , Cotmeh <i>mê</i>
<i>das</i> Öl , Öle	rûn <i>nêr</i>
<i>die</i> Olive , Oliven	zeytûn <i>mê</i>
<i>die</i> Oma , Omas	pîrik <i>mê</i>
<i>der</i> Onkel , Onkel	ap, mam, xal <i>nêr</i>

<i>der</i> Opa , Opas	kal, bapîr <i>nêr</i>
<i>die</i> Operation , Operationen	ameliyat <i>mê</i>
ordnen , ich ordne, ordnete, habe geordnet	rast kirin (rast bike)
<i>die</i> Ordnung , Ordnungen	rêkûpêkî <i>mê</i>
<i>die</i> Organisation , Organisationen	komel <i>mê</i>
organisieren	(bi) rêk xistin (rêk bixe)
<i>der</i> Orient	rojhilat <i>mê</i>
<i>der</i> Ort , Orte	cih <i>nêr</i>
<i>der</i> Osten	rojhilat <i>mê</i>
<i>das</i> Ostern	Cejna Rabûna Îsa <i>mê</i>
<i>der</i> Ozean , Ozeane	derya <i>mê</i> , behr <i>mê</i>

P

<i>das</i> Paar , Paare	cot
packen , ich packe ein Paket, packte, habe gepackt	... dagerin (dagere)
<i>das</i> Paket , Pakete	pakêt <i>mê</i>
<i>das</i> Papier , Papiere	kaxez <i>mê</i>
<i>die</i> Paprika	îsot <i>mê</i> , bîber <i>mê</i>
<i>der</i> Park , Parks	parq <i>mê</i>
<i>die</i> Partei , Parteien	komel <i>mê</i> , partî <i>mê</i>
<i>der</i> Pass , Pässe	pasport <i>mê</i>
passen , es passt, passte, hat gepasst	li ... hatin , li gora yekî hatin
passieren , es passiert, passierte, ist passiert	çêbûn , (çêbe) qewimîn (biqewime)
<i>die</i> Pause , Pausen	bêhnvekirin <i>mê</i>

<i>die</i> Perle , Perlen	dur nêr, mirarî, lal nêr/mê
<i>die</i> Person , Personen	kes nêr/mê
<i>die</i> Petersilie	beqdonas mê
<i>die</i> Pfanne , Pfannen	meqilq mê
<i>der</i> Pfeffer	bîber mê
<i>das</i> Pferd , Pferde	hesp nêr/mê
pflanzen , ich pflanze, pflanzte, habe gepflanzt	çandin (biçîne)
<i>die</i> Pflaume , Pflaumen	hilû mê
<i>das</i> Pfund , Pfunde	nîv kîlo mê
<i>der</i> Platz , Plätze	meydan mê
platzen , es platzt, platzte, ist geplatzt	teqîn (biteqe)
plötzlich	ji nişkê ve
plündern , ich plünder, plünderte, habe geplündert	talán kirin
<i>die</i> Politik	siyaset mê
<i>die</i> Polizei	polîs nêr
<i>das</i> Porzellan , Porzellane	porselen mê
<i>die</i> Post , Postämter	postexane mê
<i>der</i> Preis , Preise	fiyet mê
prima	qenc, aferim
privat	xwemal
<i>das</i> Problem , Probleme	pirsgirêk mê
<i>das</i> Programm , Programme	bername mê
<i>das</i> Prozent , Prozente	ji sedî ...
<i>der</i> Pullover , Pullover	kazax, fanêle nêr
<i>der</i> Punkt , Punkte	niqte mê, xal mê
<i>die</i> Puppe , Puppen	bûkik mê
pusten , ich puste, pustete, habe gepustet	pif kirin
putzen , ich putze, putzte, habe geputzt	paqij kirin

Q

dos **Quadrat**, Quadrate

çarçik *mê*

der **Qualm**

dû, dûxan *nêr*

der **Quatsch**

qeşmerî *mê*

die **Quelle**, Quellen

kanî *mê*

quer

çeprast

quietschen, es quietscht, quietschte,
hat gequietscht

çireçir kirin

die **Quittung**, Quittungen

hesab *nêr*

R

der **Rabe**, Raben

qirika reş *nêr/mê*

das **Rad**, Räder

teker *mê*

das **Radio**, Radios

radyo *mê*

die **Rakete**, Raketen

rakêt *mê*

rasch

zû, bi lez

raten, ich rate, riet, habe geraten

pê derxistin

Rat geben ich rate ...

şîret kirin

das **Rathaus**, Rathäuser

muxtarxane, belediye

der **Rauch**

dû *nêr*

der **Raum**, Räume

ode *mê*

rauschen, es rauscht, rauschte, hat
gerauscht

xuşîn (bixuşe)

rechnen ich rechne, rechnete,
habe gerechnet

hesab kirin

<i>die</i> Rechnung , Rechnungen	hesab <i>nêr</i>
recht	rast
<i>das</i> Recht , Rechte	maf, heq <i>nêr</i>
rechts	rast
<i>der</i> Rechtsanwalt , Rechtsanwälte	abûqat, dosgêr <i>nêr/mê</i>
reden , ich rede, redete, habe geredet	axiftin (biaxive), peyîvîn (bipeyive)
<i>die</i> Rede , Reden	gotarî <i>mê</i> , xeberdan <i>mê</i> , axiftin <i>mê</i> , peyvbêjî <i>mê</i>
<i>das</i> Regal , Regale	ref <i>mê</i>
<i>der</i> Regen	baran <i>mê</i>
regnen , es regnet, regnete, hat geregnet	barîn (bibare)
reich	dewlement
reichen , ich reiche, reichte, habe gereicht	dan dest (bide dest)
(es) reicht , es reichte, hat gereicht	bes e, têrê dike
<i>der</i> Reifen , Reifen	teker <i>mê</i>
<i>die</i> Reihe , Reihen	dor <i>mê</i> , rêz <i>mê</i>
<i>der</i> Reis	birinc <i>mê</i>
<i>die</i> Reise , Reisen	rêwîfî <i>mê</i>
reisen , ich reise, reiste, bin gereist	rêwîfî kirin, çûn (biçe)
reißen , es reißt, riss, ist gerissen	çirîn (biçire)
reiten , ich reite, ritt, bin geritten	siwar bûn
<i>der</i> Reiter , Reiter	siwar <i>nêr</i>
<i>die</i> Religion , Religionen	dîn <i>nêr</i> , ol <i>mê</i>
religiös	dîndar, oldar
rennen , ich renne, rannte, bin gerannt	bezîn (bibeze), revîn (bireve)
<i>die</i> Rente , Renten	keddarî
reparieren	tamîr kirin, çêkirin
<i>der</i> Rest , Reste	bermayî <i>mê</i>
<i>das</i> Restaurant , Restaurants	xwaringeh <i>mê</i>

retten , ich rette, rettete, habe gerettet	xilas / rizgar kirin
<i>das</i> Rezept , Rezepte	raçête <i>mê</i>
richtig	rast
<i>die</i> Richtung , Richtungen	alî <i>nêr</i>
riechen , ich rieche, roch, habe gerochen	bîhn kirin
<i>der</i> Ring , Ringe	gustîlk <i>mê</i>
<i>der</i> Rock , Röcke	nîvqam <i>mê</i> , koş <i>mê</i>
<i>das</i> Rohr , Rohre	borî <i>mê</i>
rosa , rosarot	pembehî
<i>die</i> Rose , Rosen	gul <i>mê</i>
<i>der</i> Rost	zeng <i>mê</i> , zinjar
rot	sor
<i>der</i> Rücken , Rücken	pişt <i>mê</i>
<i>der</i> Rotwein	şeraba sor <i>mê</i>
rufen , ich rufe, rief, habe gerufen	gazî kirin
ruhig	bêdeng
<i>der</i> Ruhm	serbilindî <i>mê</i> , rûmet <i>mê</i>
rund	girover
rutschen , ich rutsche, rutschte, bin gerutscht	şemifîn (bişemite), tehesîn (bitehese)

S

<i>die</i> Sache , Sachen	tişt <i>nêr</i>
<i>der</i> Saft , Säfte	ava fêkî <i>mê</i>
sagen , ich sage, sagte, habe gesagt	gotin (bêje)
<i>die</i> Säge , Sägen	birrek <i>mê</i>

der **Salat**, Salate

selete *mê*

das **Salz**

xwê *mê*

der **Samstag**

Şemî *mê*

der **Sand**

qûm *mê*

die **Sandale**, Sandalen

çarox *mê*

satt

têr

der **Sattel**, Sattel

zîn *nêr*

der **Satz**, Sätze

hevok *mê*

sauber

paqîj

sauer

tirş

schade

heyf û mixabin

der **Schaden**, Schäden

ziyan *mê*

das **Schaf**, Schafe

mih / mîh *mê*

der **Schäfer**, Schäfer - *die* Schäferin

şivan *nêr/mê*

die **Schafherde**, Schafherden

keriyê miyan

der **Schal**, Schals

stûpêçek *mê*

die **Schale**, Schalen (aus Metall, Porzellan)

tas *mê*

die **Scham**

şermî *mê*, **fihêtî** *mê*

sich **schämen**, ich schäme *mich*,
schämte *mich*, habe *mich* geschämt

şerm kirin,
fihêt kirin

die **Schande**

rûreşî *mê*

scharf

tuj

schauen, ich schaue, schaute,
habe geschaut

nihêrîn (binihêre)

die **Schaufel**, Schaufeln

bêr

der **Schein**, Scheine

kaxaz

der **Schein**

şewq

scheinbar

dibe ku, belkî?

scheinen, (die Sonne) scheint, schien,
hat geschienen

şewq dan

schenken, ich schenke, schenkte,
habe geschenkt

xelat kirin

die **Schere**, Scheren

miqes

schick	xweşik, baş
schicken	şandin (bişîne), rêkirin
<i>das</i> Schiff , Schiffe	keştî, gemî
<i>der</i> Schinken , Schinken	bastirme
<i>der</i> Schirm , Schirme	şemsî
<i>der</i> Schlaf	xew
schlafen , ich schlafe, schlief, habe geschlafen	razan (razê), raketin (rakeve)
<i>das</i> Schlafzimmer , Schlafzimmer	oda razanê
<i>der</i> Schlag , Schläge	derb, lêdan
schlagen , ich schlage, schlug, habe geschlagen	lêxistin (lêxe), lê dan (lê bide)
<i>der</i> Schlamm , Schlämme	herrî mê
schlecht	xerab, genî
schlicht	sade, basît
schlimm	nebaş, xerab
schließen , ich schließe, schloss, habe geschlossen	girtin (bigire), dadan (dade)
schließlich	di dawiyê de
<i>das</i> Schloss , Schlösser	1 qulf, 2 kasir
<i>der</i> Schlüssel , Schlüssel	mifte
<i>der</i> Schluss , Schlüsse	dawî, xilas
schmal	teng
schmecken , es schmeckt, schmeckte, hat geschmeckt	Tam xweş e.
schmelzen , es schmilzt, schmolz, ist geschmolzen	helîn
<i>der</i> Schmerz Schmerzen	êş
schmerzen , es schmerzt, schmerzte, hat geschmerzt	êşîn (biêpe)
schmutzig	qilêr, qirêş
<i>der</i> Schnee	berf

schneien, es schneit, schneite,
hat geschneit

berf dibare

schneiden, ich schneide, schnitt,
habe geschnitten

birrîn (bibirre)

schnell

bi lez, zû

der **Schnupfen**

kepî herkîm,

die **Schnur**, Schnüre

ben, benik nêr

schon

ji xwe

schön

xweşik, sipehî

der **Schrank**, Schränke

dolab

der **Schreck**, Schrecken

1 hilbizdîn, 2 veciniqîn

schrecklich

gelekî nebaş

der **Schrei**, Schreie

qîrîn

schreiben, ich schreibe, schrieb,
habe geschrieben

nivîsîn (binivîse)

die **Schrift**, Schriften

**1 nivîsîn, 2 destnivîsar,
3 Incil**

der **Schritt**, Schritte

gav

die **Schublade**, Schubladen

berkêşk

die **Schuld**, Schulden

1 sûc, 2 deyn

die **Schule**, Schulen

dibistan, xwendegeh

der **Schüler**, Schüler, die **Schülerin**

xwendevan

schütteln, ich schüttele, schüttelte,
habe geschüttelt

hejîn (biheje),
hejandin (bihejîne)

der **Schuh**, Schuhe

sol, pêlav

die **Schulter**, Schultern

mil

der **Schwager**, Schwäger

1 tî, 2 bûra

die **Schwägerin**, Schwägerinnen

1 jinbira, 2 diş

schwarz

reş

das **Schwein**, Schweine

beraz

der **Schweiß**

xuhdan

schwer

1 giran, 2 dijwar

<i>die</i> Schwester , Schwestern	xwişk
<i>die</i> Schwiegermutter , Schwiegermütter	xesû
<i>der</i> Schwiegersohn , Schwiegersöhne	zava
<i>der</i> Schwiegervater , Schwiegerväter	hezûr
schwierig	zehmet, dijwar
<i>das</i> Schwimmbad , Schwimmbäder	hewzê sobahiye
schwimmen , ich schwimme, schwamm, bin geschwommen	sobayî kirin
schwindeln , ich schwindele, schwindelte, habe schwindelt	derew kirin
schwindelig , mir ist schwindelig, mir war schwindelig, ist schwindelig gewesen	gêj bûn
schwitzen , ich schwitze. schwitzte, habe geschwitzt	xu dan
sechs	şeş
sechzehn	şanzdeh
sechzig	şêst
<i>der</i> See , Seen	gol
<i>die</i> Seele , Seelen	can
sehen , ich sehe, sah, habe gesehen	dîtin (bibîne)
<i>sich</i> sehnen , ich sehne <i>mich</i> , sehnte <i>mich</i> , habe <i>mich</i> geseht	bêrî kirin
<i>die</i> Sehnsucht , Sehnsüchte	dilkêşî, dilxwazî
sehr	gelek, pîrr, zehf
<i>die</i> Seide , Seiden	hevrişim
<i>die</i> Seife , Seifen	sabûn
<i>das</i> Seil , Seile	werîs
sein , ich bin, du bist, er/sie/es ist, wir sind, ihr seid, wir sind, ich war, ich bin gewesen	bûn ez im, tu î, ew e, em in, hûn in, ew in, ez bûm, ez bûme
seit	ji ... ve
<i>die</i> Seite , Seiten	1 rûpel, 2 alî
selber, selbst	xwe, bi xwe

selten

senden, ich sende, sandte,
ich habe gesandt

der **September**

der **Sessel**, Sessel

sich

sicher

sichtbar

sie

sieben

siebzehn

siebzig

siegen, ich siege, siegte, habe gesiegt

die **Silbe**, Silben

das **Silber**

singen, ich singe, sang, habe gesungen

sitzen, ich sitze, saß, habe gegessen

so

der **Socken**, Socken

das **Sofa**, Sofas

sofort

der **Sohn**, Söhne

der **Soldat**, Soldaten

der **Sommer**, Sommer

die **Sommerweide**, Sommerweiden

das **Sonderangebot**, Sonderangebote

der **Sonnabend**

sondern

die **Sonne**, Sonnen

der **Sonnenschein**

der **Sonntag**

hindik car

şandin (biþîne),
rê kirin

Îlon

kursî, qoltux

xwe

1 bêguman, bêşik,
2 ewlehî

xuya bûn

ew

heft

hevdeh

heftê

serketin

kîte

zîv

stiran (bistire),
stiran gotin (stiran bêje)

rûniştin (rûne)

wusa, wîlo

gore

qenepe

di cih de

kur

esker

havîn

zozan

teklîf

Şemî

lê, lê belê

roj

tav

Yekşem, Lehde

sonst	wekî din, naxwe
<i>die</i> Sorge , Sorgen	xem
soviel	evqas
sowie	herwekî, herweha, û
sowohl ... als auch	hem ... hem jî
spät	dereng
später	piştre, paşê
sparen	(pere) kom kirin
<i>die</i> Sparkasse , Sparkassen	banq
<i>der</i> Spaß , Späße	henek
spazieren gehen , ich gehe spazieren, ging spazieren, bin spazieren gegangen	ji xwe re gerîn (bigere)
<i>der</i> Spiegel , Spiegel	neynik
<i>das</i> Spiel , Spiele	leystik
spielen , ich spiele, spielte, habe gespielt	leyizîn (bileyize)
<i>der</i> Spinat	îспенax, silqok
<i>die</i> Spinne , Spinnen	pîrepind
<i>der</i> Spieß , Spieße	şîş
<i>der</i> Sport , Sportarten	spor
<i>die</i> Sprache , Sprachen	ziman
sprechen , ich spreche, sprach, habe gesprochen	axaftin (biaxive), peyvîn (bipeyive), xeber dan
springen , ich springe, sprang, bin gesprungen	baz dan
<i>die</i> Spritze , Spritzen	derzî
<i>die</i> Spüle , Spülen	destşok <i>mê</i>
spülen , ich spüle, spülte, habe gespült	firax şuştin
<i>der</i> Staat , Staaten	dewlet, welat
<i>der</i> Staatsbürger , Staatsbürger	hemwelatî
<i>die</i> Stadt , Städte	bajar
<i>der</i> Stand , Stände	cihê (firotinê)

ständig

hergav

stark

bi hêz, xurt

stechen, ich steche, stach,
habe gestochen

**pê vedan, têre kirin,
qul kirin**

stecken, ich stecke, steckte,
habe gesteckt

xistin (bixe)

stehen, ich stehe, stand,
habe gestanden

sekinîn (bisekine),
rawestin (raweste)

stehlen, ich stehle, stahl,
habe gestohlen

dizîn (bidize), **dizî kirin**

steif

hişk, req

steigen, ich steige, stieg, bin gestiegen

hilkişîn (hilkiþe)

der **Stein**, Steine

kevir

die **Stelle**, Stellen

cih, der

stellen, ich stelle, stellte, habe gestellt

danîn (deyne)

sterben, er/sie/es stirbt, starb,
ist gestorben

mirin (bimre)

der **Stern**, Sterne

stêr, stêrk

die **Steuer**, Steuern

bac

steuern, ich steuere, steuerte,
habe gesteuert

ajotin (bajo)

der **Stiefel**, Stiefel

potîn

der **Stift**, Stifte

qelem

still

bêdeng

die **Stimme**, Stimmen

deng

die **Stirn**, Stirnen

enî

der **Stock**, Stöcke,

şivdar

das **Stockwerk** (der Stock), Stockwerke

qat, tebeqe

der **Stoff**, Stoffe

1 qûmaş, 2 madde

stolz

1 serbilind, 2 pozbilind

stören, ich störe, störte, habe gestört

aciz kirin, reht kirin

die **Strafe**, Strafen

ceza

der **Strand**, Strände

rexê, lêva deryayê

<i>die</i> Straße , Straßen	kûçe, cade
<i>das</i> Streichholz , Streichhölzer	kiftik
<i>der</i> Streifen , Streifen	zîçûr
<i>der</i> Streit	pevçûn, şer
<i>sich streiten</i> , ich streite <i>mich</i> , stritt <i>mich</i> , habe <i>mich</i> gestritten	pev çûn, devjenî kirin
<i>der</i> Strich , Striche	xîzik, xet
streuen , ich streue, streute, habe gestreut	reşandin (birebîne)
<i>das</i> Stroh	qirş, ka
<i>der</i> Strumpf , Strümpfe	gore
<i>das</i> Stück , Stücke	heb, perçe, lib
<i>der</i> Student , Studenten	xwendevan
<i>die</i> Stufe , Stufen	dirêncek, pêpelink
<i>der</i> Stuhl , Stühle	kursî
stumm	lal
<i>die</i> Stunde , Stunden	saet
<i>der</i> Sturm , Stürme	bahoz, firtone
suchen , ich suche, suchte, habe gesucht	lê geriyan (li ... bigere)
süß	şirîn
<i>die</i> Suppe , Suppen	şorbe, avsîr
<i>der</i> Süden	başûr

T

<i>die</i> Tablette , Tabletten	(derman) heb <i>mê</i>
<i>das</i> Tablett , Tablett	lalî <i>mê</i> , sênî <i>nêr</i>
<i>die</i> Tafel , Tafeln	nivîsdek <i>mê</i>
<i>der</i> Tag , Tage	roj <i>mê</i>
tächlich	her roj
<i>das</i> Tal , Täler	newal <i>mê</i>
tanken	benzîn standin (bigire)
<i>die</i> Tankstelle , Tankstellen	benzînxane <i>mê</i>
<i>die</i> Tante , Tanten	met <i>mê</i> , xaltî <i>mê</i>
<i>der</i> Tanz , Tänze	dîlan <i>mê</i> , govend <i>mê</i>
tanzen , ich tanze, tanzte, habe getanzt	ketin dîlanê , reqisîn (bireqise)
<i>die</i> Tasche , Taschen	çente <i>mê</i>
<i>die</i> Tasse , Tassen	fincan <i>mê</i>
tauen , es taut, taute, hat getaut	helîn (bihele)
tauschen , ich tausche, tauschte, habe getauscht	guhartin (biguhere)
tausend	hezar <i>nêr</i>
<i>der</i> Tee , Tees	çay <i>mê</i>
<i>das</i> Teil , Teile	perçe <i>mê</i>
teilen , ich teile, teilte, habe geteilt	par kirin
teilnehmen , ich nehme teil, nahm teil, habe teilgenommen	beşdar bûn
<i>das</i> Telefon , Telefone	telefon <i>mê</i>
telefonieren , ich telefoniere, telefonierte, habe telefoniert	telefon kirin
<i>der</i> Teller , Teller	tepsik <i>mê</i>
<i>der</i> Teppich , Teppiche	mahfûr <i>mê</i> , xalîçe <i>mê</i>
teuer	biha
<i>der</i> Text , Texte	nivîsar <i>mê</i> , tekst <i>mê</i>
<i>das</i> Theater , Theater	tiyatro <i>mê</i>

<i>das</i> Ticket , Tickets	bilêt <i>mê</i>
tief	kûr
<i>das</i> Tier , Tiere	heywan <i>mê</i>
<i>der</i> Tisch , Tische	mase <i>mê</i>
<i>die</i> Tochter , Töchter	keç <i>mê</i>
<i>der</i> Tod , Tode	mirin <i>mê</i>
<i>die</i> Toilette , Toiletten	avrêj, avdestxane <i>mê</i>
toll	gelek baş
<i>die</i> Tomate , Tomaten	bacanê sor <i>nêr</i>
<i>der</i> Ton , Tone	axa sor, herrî <i>mê</i>
<i>der</i> Ton , Töne	deng <i>nêr</i>
<i>die</i> Tonne , Tonnen	bermîl <i>mê</i>
<i>der</i> Topf , Töpfe	beroş <i>mê</i> , meqilk <i>mê</i>
<i>das</i> Tor , Tore	dergeh <i>mê</i>
tot	mirî
töten , ich töte, tötete, habe getötet	kuştin (bikuje)
tragen , ich trage, trug, habe getragen	hilgirtin (hilbigire)
<i>der</i> Traum , Träume	xewn <i>mê</i>
träumen , ich träume, träumte, habe geträumt	xewn dîtin
traurig	xemgîn
treffen (ein Ziel) ich treffe, traf, habe getroffen	lî ... xistin (lê bixe)
treffen (jemanden)	hevdîtin (hev bibîne), hatin ba hev (bê ba hev)
<i>die</i> Treppe , Treppen	dirêncek, pêpeling <i>mê</i>
trinken , ich trinke, trank, habe getrunken	vexwarin (vexwe)
trocken	zuwa, hişk
<i>der</i> Tropfen , Tropfen	dilop <i>mê</i>
trotzdem	her çi be, dîsa jî
<i>das</i> Tuch (für Männer)	kofî <i>nêr</i>

<i>das</i> Tuch , Tücher	laçik <i>mê</i>
<i>die</i> Tulpe , Tulpen	lîloz <i>mê</i>
tun , ich tue, tat, habe getan	kirin (bike)
<i>die</i> Tür , Türen	derî <i>nêr</i>
<i>die</i> Türkei	Tirkiye <i>mê</i>
<i>der</i> Turm , Türme	birc <i>mê</i>
<i>die</i> Tüte , Tüten	kîsik <i>nêr</i>

U Ü (ü = ue)

<i>die</i> Übung , Übungen	ders <i>mê</i>
über	li ser, ser
überall	li her derê
überhaupt keiner	tu kes
überholen	derbas kirin
übermorgen	dusibe
übersetzen , ich übersetze, übersetzte, habe übersetzt	wergerandin (wergerîne)
<i>die</i> Überweisung , Überweisungen	şandin <i>mê</i> 1 ji bo banqeyan, 2 ji bo textoran
<i>die</i> Überzeugung , Überzeugungen	bîr û bawerî <i>mê</i>
<i>die</i> Uhr , Uhren	saet <i>mê</i>
um ... herum	li dor ...
um zu	ku .., da ku .., ji bo ku..
umarmen , ich umarme ..., umarmte, habe umarmt	himbêz kirin
umdrehen , ich drehe ... um, drehte um, habe umgedreht,	zivirandin (bizivirîne)

umkehren, ich kehre um, kehrte um,
bin umgekehrt,

vegerîn (vegere)

umsteigen, ich steige um, stieg um,
bin umgestiegen

(otobus) **guhertin**
(biguhere)

sich **umziehen**, ich ziehe *mich* um,
zog *mich* um, habe *mich* umgezogen

(cil) **guhertin**

umziehen, ich ziehe um, zog um,
bin umgezogen

(mal / xanî) **guhertin**,
bar kirin

und

û

der **Unfall**, Unfälle

qeza *mê*

unfreundlich

rûsar, gumre

ungeduldig

bêsebir, bîhteng

ungefähr

kêm û zêde

ungesund

bêsihet, ne saxlem

das **Unglück**, Unglücke

bela *mê*

unglücklich

nebextewar, bextreş

uns, unser, unsere

me / xwe

unten, unter

bin, li bin

sich **unterhalten**, ich unterhalte *mich*,
unterhielt *mich*, habe *mich* unterhalten

hev peyvîn,
galgal kirin

das **Unterhemd**, Unterhemden

fanêlê bin *nêr*

die **Unterhose**, Unterhosen

derpê *nêr*

der **Unterricht**

ders *mê*

der **Unterschied**, Unterschiede

ferq *mê*, **cihêtî** *mê*

unterschiedlich

ne wek hev

die **Untersuchung**, Untersuchungen

hêre kirin, lêkolan *mê*

der **Urlaub**

tatîl *mê*, **betlane** *mê*

V

<i>die</i> Vase , Vasen	guldank <i>mê</i> , vazo <i>mê</i>
<i>der</i> Vater , Väter	bav <i>nêr</i>
verändern , ich verändere, veränderte, habe verändert	guhertin (biguhere)
<i>der</i> Verband , Verbände für Wunden	paç <i>nêr</i>
verbinden , ich verbinde, verband, habe verbunden	pêçan (bipêçe)
verboten	qedexe
verdienen , ich verdiene, verdiente, habe verdient	bi dest ketin
verdorben	xerab
vergessen , ich vergesse, vergaß, habe vergessen	ji bîr kirin
vergleichen , ich vergleiche, verglich, habe verglichen	dan berhev , rûbirû kirin
vergnügt	şa, dilşa
verheiratet	zewicî, şûkirî, mêrkirî
verkaufen , ich verkaufe, verkaufte, habe verkauft	firotin (bifroşe)
<i>der</i> Verkäufer , Verkäufer	firoşkar <i>nêr</i>
<i>der</i> Verkehr	çûnûhatin <i>mê</i> , trafik <i>mê</i>
verletzen , ich verletze ..., verletzte, habe verletzt	êşandin (biêşîne)
verliebt	evîndar
verlieren , ich verliere, verlor, habe verloren	winda kirin
vermisst	serwinda
verrückt	dîn, teredîn
<i>sich</i> versammeln , wir versammeln <i>uns</i> , versammelten <i>uns</i> , haben <i>uns</i> versammelt	civîn (bicive), kom bûn
verschieden	cihê, ne wekhev

verschwinden , etwas verschwindet, verschwand, ist verschwunden	winda bûn
<i>die</i> Versicherung , Versicherungen	suxorte / sigorte
<i>die</i> Verspätung , Verspätungen	derengketin mê
<i>etwas</i> versprechen , ich verspreche <i>etwas</i> , versprach ..., habe ... versprochen	soz dan
<i>sich</i> versprechen , ich verspreche <i>mich</i> versprach <i>mich</i> , habe <i>mich</i> versprochen	min xelet / çewt got
verstehen , ich verstehe, verstand, habe verstanden	fêm kirin, têgihan (têbigihê)
versuchen ich versuche, versuchte, habe versucht	ceribandin (biceribîne)
verteilen , ich verteile, verteilte, habe verteilt	belav kirin
verwirrt sein	gêj bûn
verzweifelt	kezebşewitî
viel	gelek, zehf, pîr
vielleicht	belkî
vier	çar nêr
vierzehn	çardeh nêr
vierzig	çil nêr
<i>der</i> Vogel , Vögel	çivîk mê, çûk mê, teyr
<i>das</i> Volk , Völker	xelk nêr, gel mê, millet mê
voll	tije
vom, von seiten ...	von ji, ji ... de / ve, ji aliyê ... ve
vor	(li) ber, berî
vorn, vorne	(li) pêş
vorbei (gehen)	(di) ber ... re, derbas bûn
vorbei, zu Ende	xilas
vorbereiten , ich bereite vor, bereitete vor, habe vorbereitet	hazir kirin, amade kirin
<i>die</i> Vorfahrt	mafê rê nêr

vorher

berî

vorlesen

(ji bo kesekî) xwendin

der **Vormittag**, Vormittage

berî nîvro nêr

vorsichtig

baldar

sich vorstellen, ich stelle *mich* vor,
stellte *mich* vor, habe *mich* vorgestellt

xwe dan naskirin
(xwe bide naskirin)

sich etwas vorstellen, ich stelle mir
vor, stellte mir vor, habe mir vorgestellt

anîn ber çavan
(bîne ber çavan)

vorwärts

pêşve

W

die **Waage**, Waagen

mêzîn mê

wach

hişyar

wachsen, ich wachse, wuchs,
bin gewachsen
die Pflanze wächst, wuchs,
ist gewachsen

mezin bûn

şîn bûn

der **Wagen**, Wagen

erebe mê

wagen, ich wage, wagte, habe gewagt

wêrîn (biwêre)

die **Wahl**, Wahlen

hilbijartin mê

wählen, ich wähle, wählte,
habe gewählt

hilbijartin (hilbijêre)

wahr

rast

während

di dema ... de

der **Wald**, Wälder

daristan mê

die **Wand**, Wände

dîwar nêr

wandern

gerîn (ji xwe re bigere)

die **Wange**, Wangen

lam mê

wann

kengî, kengê

<i>die</i> Wanne , Wannen	serşok <i>mê</i>
<i>die</i> Ware , Waren	mixaze
warm	germ
<i>die</i> Wärme	germî <i>mê</i>
warten , ich warte auf ..., wartete, habe gewartet	li benda ... mayîn (li benda ... bimîne)
warum?	çima?
was	çi
<i>das</i> Waschbecken , Waschbecken	destşok <i>mê</i>
<i>die</i> Wäsche	cil <i>nêr</i>
waschen , ich wasche, wusch, habe gewaschen	şuştin (bişo)
<i>die</i> Waschmaschine Waschmaschinen	mekîna cilşuştinê <i>mê</i>
<i>das</i> Wasser	av <i>mê</i>
<i>die</i> Wassermelone , Wassermelonen	zebeş <i>nêr</i>
wechseln , ich wechsele, wechselte, habe gewechselt	1 guhertin (biguhere), 2 hûr kirin (pere)
wecken , ich wecke (dich), weckte (dich), habe (dich) geweckt	hişyar kirin
<i>der</i> Wecker , Wecker	saeta bi zengil
<i>der</i> Weg , Wege	rê <i>mê</i>
wegen	ji ber
weh tun	êşandin (biêşîne)
<i>die</i> Wehe , Wehen	eşa zarokanîne <i>mê</i>
weiblich	mê
weich	nerm
weil	ji ber ku, çimkî
<i>die</i> Weile , eine Weile	demek <i>mê</i> , gavek <i>mê</i>
<i>der</i> Wein	şerab <i>mê</i>
<i>die</i> Weintrauben	tirî <i>nêr</i>
weinen , ich weine, weinte, habe geweint	girîn (bigirî)
weise	şehrezar, aqilmend

weiß	sipî
weit	dûr
<i>der</i> Weizen	genim nêr
welch / welche?	kîjan?
<i>die</i> Welt , Welten	dinya mê
wem, wen	kê
wenig	hindik
wenn	dema ku, eger
wer	kî
werden , ich werde Lehrer, wurde..., bin ... geworden	bûn (bibe)
werfen , ich werfe, warf, habe geworfen	avêtin (bavêje)
<i>der</i> Wert , Werte	hêjabûn mê, qîmet mê
<i>das</i> Wetter , Wetter	hewa mê
wichtig	girîng
wie?	çawa?
wie / so wie	wek
wieder	dîsa, cardin
<i>die</i> Wiese , Wiesen	mêrg mê
wieviel?	çiqas? çend?
will (wollen)	xwestin (bixwaze)
<i>der</i> Wille	vîn mê, xwestin mê
<i>der</i> Wind , Winde	ba nêr
<i>der</i> Winter , Winter	zivistan mê
wir	em
wirklich	rast, bi rastî
wischen , ich wische, wischte, habe gewischt	paqij kirin
wissen , ich weiß, wusste, habe gewusst	zanîn (bizane)
<i>die</i> Witwe , Witwen	jinebî mê
<i>der</i> Witwer , Witwer	mêrebî nêr
wo? wo ist?	li ku? ka?
<i>die</i> Woche , Wochen	heftî mê

woher?	ji ku?
wohin?	ku derê? bi ku ve?
<i>der</i> Wohlstand	halxweşî mê
wohnen , ich wohne, wohnte, habe gewohnt	rûniştin (rûne)
<i>die</i> Wohnung , Wohnungen	mal mê
<i>das</i> Wohnzimmer , Wohnzimmer	oda rûniştinê mê
<i>die</i> Wolke , Wolken	ewr mê
<i>die</i> Wolle , verschiedene Wolle	hirî mê
wollen , ich will, wollte, habe gewollt	xwestin (bixwaze)
<i>das</i> Wort , Wörter	peyv mê, xeber mê
<i>das</i> Wörterbuch , Wörterbücher	ferheng mê
<i>die</i> Wunde , Wunden	birrîn mê
Wunder , Wunder	keramet mê
<i>sich</i> wundern , ich wundere <i>mich</i> , wunderte <i>mich</i> , habe <i>mich</i> gewundert	şaş mayîn, ecêb mayîn (şaş bimîne)
<i>der</i> Wunsch , Wünsche	vîn mê, daxwaz mê
wünschen , ich wünsche, wünschte, habe gewünscht	xwestin (bixwaze)

Z

<i>die</i> Zahl , Zahlen	hejmar mê
zahlen , ich zahle, zahlte, habe bezahlt	pere dan (pere bide)
zählen , ich zähle, zählte, habe gezählt	hejmartin (bijmêre)
<i>der</i> Zahn , Zähne	diran mê
<i>die</i> Zange , Zangen	kilbitan mê
<i>der</i> Zaun , Zäune	sênc nêr

der **Zebrastreifen**, Zebrastreifen

riya rêveçûnê mê

der **Zeh**, Zehen

tiliya ling mê

zehn

deh nêr

das **Zeichen**, Zeichen

nîşan mê, nîşandek mê

zeichnen, ich zeichne, zeichnete,
habe gezeichnet

resim çêkirin

die **Zeichnung**, Zeichnungen

wêne nêr, resim mê

zeigen, ich zeige, zeigte, habe gezeigt

nîşan kirin, nîşan dan

der **Zeiger**, Zeiger

nîşandek mê

die **Zeit**, Zeiten

dem mê, wext mê

die **Zeitung**, Zeitungen

rojname mê

das **Zelt**, Zelte

çadir mê, kon nêr

das **Zentrum**, Zentren

navend mê

etwas **zerbrechen**, ich zerbreche
etwas, zerbrach, habe zerbrochen

şkestin (bişkê)

zerreißen, ich zerreiße ..., zerriss,
habe zerrissen

çirandin (biçirîne)

zerteilen, ich zerteile, zerteilte,
habe zerteilt

parçe kirin

der **Zettel**, Zettel

kaxez mê

das **Zeugnis**, Zeugnisse

şahadetname

ziehen, ich ziehe, zog, habe gezogen,

kişandin (bikişîne)

das **Zicklein**, Zicklein

karik nêr/mê

die **Ziege**, Ziegen

bizin mê

das **Ziel**, Ziele

armanc mê

die **Zigarette**, Zigaretten

cixare mê

das **Zimmer**, Zimmer

ode mê

die **Zitrone**, Zitronen

lîmon mê

zittern, ich zittere, zitterte, habe gezittert

lerizîn (bilerize)

der **Zopf**, Zöpfe

kezî mê

- zu** 1 etwas ist geschlossen,
2 zu groß/klein = sehr groß/klein,
3 zu wenig,
4 um zu ... ,
5 zu jemandem

- 1 girtî, dadayî,**
2 gelek mezin / piçûk,
3 gelek kêr,
4 da ku,
4 ba, ber bi ... ve

<i>der</i> Zucker , Zucker	şekir <i>mê</i>
zudrehen , ich drehe etwas zu, drehte ... zu, habe ... zuge dreht	girtin (bigire)
zuerst	pêşî, berî her tiştî
zufrieden	razi
<i>der</i> Zug , Züge	tirên <i>mê</i>
<i>die</i> Zukunft	pêşedem <i>mê</i> , dema ku bê
<i>der</i> Zuhörer , Zuhörer	guh darvan <i>nêr</i>
zuletzt	di dawiyê de
zum, zur	ba, ber bi ... ve,
<i>die</i> Zunge , Zungen	ziman <i>nêr</i>
zurückkommen	vegerîn (vegere)
zurücklassen , ich lasse zurück, ließ zurück, habe zurückgelassen	hiştin (bihêle)
zusammen	bi hev re
zusammenfügen , ich füge zusammen, fügte zusammen, habe zusammengefügt	bihev ve danîn (bi hev ve bide)
zwanzig	bîst <i>nêr</i>
zwei	dido / du <i>nêr</i>
<i>der</i> Zweig , Zweige	çiqil <i>nêr</i>
<i>die</i> Zwiebel , Zwiebeln	pîvaz <i>mê</i>
zwischen	di nav ... de, navber
zwölf	dozdeh <i>nêr</i>